

De Geo 3 vwo 9e editie.

Samenvatting Hoofdstuk 3, Paragraaf 1 t/m 3.

Chili: het land waar de aarde ophoudt.

PARAGRAAF 1

Magma = in de aarde.

Lava = op het aardoppervlak.

Hypocentrum = in de aarde.

Epicentrum = op het aardoppervlak.

Oceanische plaat = dun maar zwaar.

Continentale plaat = dik maar licht.

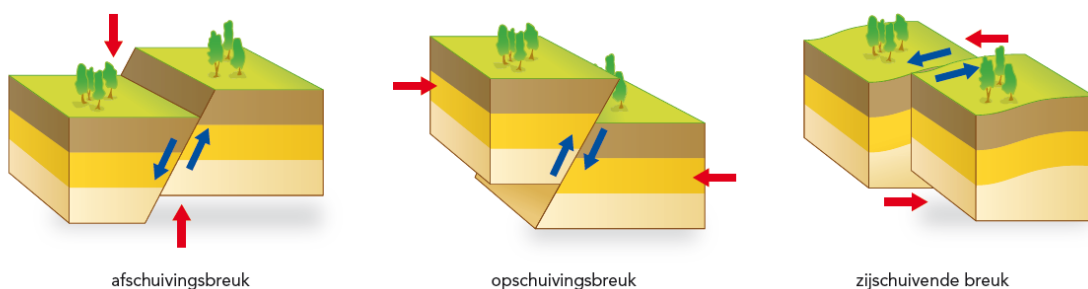
Convectiestromen zijn de kracht achter platentektoniek.

Soorten plaatbewegingen:

- Convergente plaatbewegingen.
 - Continentale plaat -> <- Continentale plaat = Plooiingsgebergte, geen vulkanisme.
 - Oceanische plaat -> <- Continentale plaat = Subductiezone, vulkaan.
- Divergente plaatbewegingen.
 - Oceanische plaat <- -> Oceanische plaat = Mid-oceanische rug.
- Transforme plaatbewegingen.

Soorten breuken:

Drie soorten breuken
→ endogene kracht → richting van verschuiving

© ThiemeMeulenHoff

Seismisch gat:

- Als er in een gebied al lang geen aardbevingen zijn geweest dan bouwt de spanning er op.
- Als er dan een aardbeving plaatsvindt is deze extra groot.

Hoe de Andes is ontstaan:

1. De wegduikende Nazcaplaat smelt en magma stijgt op.
2. Door de druk van het magma wordt de aardkorst omhoog en opzij geduwd: plooingsgebergte.
3. Veel breuken: horsten en slenken.

PARAGRAAF 2

Stratovulkanen:

- Kegelvormig
- Krater
- Explosieve uitbarstingen
- Ontstaan uit subductiezone
- Magmakamer afgedekt met 'deksel'
- Steile hellingen

Schildvulkaan:

- Rustiger en kleiner dan stratovulkaan.
- Ontstaan bij divergentie
- Schildvormig (erg plat)
- Uitbarstingen zijn effusief (helemaal niet explosief.)

De gesteentekringloop:

PARAGRAAF 3

Klimaten in Chili:

- In het noorden: BW - Woestijn
- Rondom Santiago: BS - Steppe
- In het zuiden: Cs - Zeeklimaat (droge zomer)
- In het zuiden: Cf - Zeeklimaat (hele jaar neerslag)
- In de Andes: EH - Hooggebergteklimaat

Droogte in Chili:

De droogte in het noorden van Chili wordt veroorzaakt door 3 factoren.

1. Het subtropische gebied van hoge luchtdruk boven de Grote Oceaan:
 - Subtropisch maximum / hogedrukgebied tussen 25 en 45° Z.B.
 - Dalende lucht → warmt op → meer waterdamp → geen neerslag.
2. De Humboldtstroom
 - Koude zeestroom.
 - Lucht erboven koelt af → bijna geen verdamping → geen regen
3. Het Andesgebergte.
 - Stuwingsregens in Argentinië
 - Chili in regenschaduw

Hoe kom je in het droogste gebied op aarde aan water:

Het 'oogsten' van mist (Camanchaca) in de Atacamawoestijn gaat in 4 stappen:

1. De Camanchaca bestaat uit heel fijne waterdampdruppeltjes.
2. Opgevangen met plastic netten.
3. Van gasvormige naar vloeibare toestand = condensatie
4. Opgeslagen in tanks en naar dorpen geleid.

El Niño:

- Betekent in het Spaans 'Het Kerstkind'
- Het koude, zuurstofrijke water voor de Pacifische kust van Zuid Amerika warmt op door de zwakke equatoriale winden.
- Zorgt voor veel neerslag en overstromingen, vooral rond kerst, vandaar de naam.
- Als vissers meer haaien gaan vangen is dit een teken dat El Niño eraan komt.

Klimaatfactoren:

1. Breedteligging
2. Hoogteligging
3. Ligging land/zee
4. Ligging van gebergte
5. Zeestromen